

Montréal, 11. travnja 2015.

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Svjetski savjet dizajna ico-D izražava apsolutnu podršku svom članu, Hrvatskom dizajnerskom društvu HDD, u protestu na odluku Ministarstva unutarnjih poslova vezanom uz natječaj registarskih tablica.

Board 2013-2015

President
Iva Babaja
Croatia

President Elect
David Grossman
Israel

Secretary General
Ric Grefé
United States

Treasurer
Peter Florentzos
Australia

Vice President
Yeşim Demir
Turkey

Vice President
Robert Glogowski
Germany

Vice President
Kyle Hyunsuk Kim
Korea

Vice President
Heidrun Mumper-Drumm
United States

Vice President
Lawrence Zeegen
United Kingdom

Consultative status
with UNIDO
Observer status
with WIPO and ISO
NGO in operational
relations with UNESCO

Lead Corporate
Partner 2014
Adobe

Kao svjetski savjet koji se već preko 50 godina bavi uspostavom i unapređenjem statusa te standarda struke, iskreno smo šokirani odlukom MUP-a te načinom na koji je donesena. Premda zastupamo preko 200 udruženja iz 60-ak zemalja u svijetu, ovakvo elementarno nepoštivanje struke rijetko vidamo, čak i u najnerazvijenijim regijama svijeta s malo razumijevanja vrijednosti i uloge dizajna.

Smatramo da je MUP, prije raspisivanja natječaja, trebao uspostaviti jasne kriterije (uključujući i istraživanje javnog mijenja, ukoliko je to bilo potrebno), uključiti struku već u fazi izrade tih kriterija, te na temelju toga dizajnerima dati jasan projektni zadatak s obaveznim elementima. Jednom kad je natječaj raspisan, MUP se kriterija morao držati te obraniti odluku, a time i čast i integritet članova ocjenjivačkog suda u javnosti, a učinio je potpuno obrnuto.

Mijenjanje odluke nakon što je donesena pokazuje nepoštivanje struke, stručnih kriterija te nedostatak elementarne hrabrosti da se iza svojih odluka stane. Ideja da se na postojeće rješenje post festum nalijepi dodatni element je amaterska, diletantska i pokazuje da MUP sam ne razumije svoju ulogu kao naručitelja usluga profesionalnog dizajna.

Registarske tablice dio su cjelokupnog imagea koji zemlja pokazuje. Čini nam se da ovdje postoji temeljno brkanje pojmova patriotizma/nacionalnog ponosa i brendiranja/vizualnog predstavljanja zemlje. Nedavni sjajni primjeri redizajna novčanica i putovnica u Norveškoj pokazuju visoku razinu svijesti o dizajnu kao pokretaču modernog, suvremenog imagea zemlje. Htjeli to priznati ili ne, Hrvatska je u svijetu više prepoznata po kvadratićima na nogometnim dresovima, nego po grbu. A korištenje segmenta od dva kvadrata (koji potiču iz grba) pametan je način aplikacije tog identiteta na mali format, što registracijska tablica jest.

O ideološkim i političkim komponentama ove odluke sud ne možemo donositi, ali kao svjetski lider struke odbijamo mogućnost da se dizajn valorizira na temelju sviđanja ili ne sviđanja, već isključivo stručnim kriterijima, bez naknadnih ustupaka politički motiviranim diletantskim protestima.

Prateći brojne natječaje diljem svijeta koji se odnose na nacionalna obilježja, smatramo da je jedina prihvatljiva praksa prepustiti taj rad struci koja se tim pitanjem ozbiljno bavi, a Hrvatska takve stručnjake ima. Javno mijenja se vremenom, edukacijom i ustrajnošću, a publika gotovo uvijek negativno reagira na promjene, pogotovo progresivnog tipa. Povijest dizajna, povijest umjetnosti, ali povijest i znanosti pune su primjera koji to potvrđuju.

Upravo stoga naručitelji dizajna, a pogotovo kad se radi o najvišem nivou Vlade i Ministarstava, imaju ogromnu odgovornost da javnost educiraju i da budu lideri u usvajanju modernog promišljanja dizajna i vizualnih komunikacija kojim će se Hrvatska predstavljati u svijetu te biti primjer društvu kako se ozbiljno tretira struka.

*Iva Babaja, Predsjednica International Council of Design ico-D
Upravni odbor International Council of Design ico-D*